

Téereb Yoel ak Kàngug Fan Yurom-Benni Bés bi ci Lawodise — Limu Ñeent-fukk ak Benn

Jeff Pippenger

2026-02-05

Nimero Ñeent-Fukk ak Benn

Levitik ñaar-fukk ak ñett dafay wone mbooloomi bés yu xey ci biti-at ak yu xey ci noor-at, te melokaani mbooloo yi, ci seen tabax, ak ci wërngël gu mat sëkk ci diggante tabaxi njàlbéen ak tabaxi mujj bi ci biir tabax gu mag gi, dafa xóot ci yàllaay. Mbooloomi bés yu biti-at ak yu noor-at dañuy méngoo ak seen diggante. Saar bi di seede Palmoni, ki di waajal-kàddu bu yéeme, baat baat. Saar bi itam dafa lëkkal bu dëgër te yéeme ak yégleb jamono ju mujj ji ci lu jëm ci ñaar-fukk ak ñeent-fukk ak ñeent junni nit.

Limukaay “23” mooy teyfóor gi, muy boole Divinite ak nit ñépp. Turu Léwitu mooy sarxalkatu téeméeri juróom-ñeent fukk ak ñeenti junni, ndax yeneen yépp wax nañu ci fan yu mujj yi, te sarxalkati fan yu mujj yi ñooñu la Piyeer tudd sarxalkat gu sell. Sarxalkat gu sell gi Piyeer wax mooy boroom xel yi dégg ndollug xam-xam gi yokku, te loolu mooy jur yégleb Bëccëg Guddi. Ñi ñàkk xel, walla ñi bon ni Danyeel leen tudd, dañuy bañ ndollug xam-xam gi yokku, te Ose neenal nu ne ndax loolu lañu leen di bañe sarxalkat.

Sama nit dañu alag ndax ñàkk xam-xam; ndaxte yow bañ nga xam-xam, man it dinaa la bañ, ba dootuloo sama saraxalekat; gannaaw fàtte nga yoonu sa Yàlla, man it dinaa fàtte sa ñi soqikoo ci yaw. Naka lañu yokku, noonu lañu bàkkaar ci sama kanam; moo tax dinaa soppi seen ndam ci rus. Ose 4:6, 7.

Ndi màndiër yu Efrayim, yi Esayi di woowe itam “kaala gu ndam,” seen ndam dina soppi nekk “gàcce.” Oze xamale na bu leer ne ñi bañ yokkute xam-xamu bés yu mujj yi, mooy kërkuug Addinaariste bésub Noppalu gu juróom-ñaareel gi ci Lawodise, ndaxte bind na: “Sama nit ñi.” Nitam ñi dees na leen bañ ni saraxalekat, te loolu di am ci maas gu mujj te ñetteelu maas ga, ndaxte Moom dina fàtte seen doom yi, te doom di tey misaal maas gu mujj gi.

Jëmmale benn rekk ak Yàlla

Turub “Leviticus 23” mooy “jotale njubug saraxalekat yi téeméer ak ñeent-fukk ak ñeent-juroom-ñeent junni.” Dëgg googu, manees na koo dëggal ak turu téere bi rekk, boo ko boolee ak limu xaaj bi. Jotale njubug, li Leviticus 23 di wax, mooy “defar-benn-gi,” te mu ngi xamle booleb Yàllaay ak nit. Boole boobu, Wordu Yàlla dafa koy teewal ak mboolem xeetu melokaan yu bari, te benn ci yooyu mooy ne kërkuub nit war nañu ko boole ak kërkuub Yàlla.

Tempalu nit ku nit moom am na jumtukaayu bu “23” kromozom yu góor ak “23” kromozom yu jigéen. Piyeer day xamale ne saraxalekatug ñaar-fukk ak ñeent-fukk ak ñeent junni ñi mooy “këru xel mu sell.” Kromozom yooyu dañuy booleeku ni góor ak jigéen di booleeku, te li Yàlla boole, bu ko nit kenn taxawal. Séy mooy beneen misaal bu benn-bopp-gu-benn gi. Leebit “23” tekki na booleb

templu Saraxalekat bu Kowe bu Asamaan bi ak templu saraxalekat yi di ñaar-fukk ak ñent-fukk ak ñent junni ñi.

Ñaar-fukk ak ñaar aaya

Bëgub weer yi nekk ci Levitik ñaar-fukk ak ñett te benn, dañu leen wone ci ñaari-fukk ak ñaar aaya yu njëkk yi ci at mi, te bëgub lolli yi nekk ci laata, dañu leen wone ci ñaari-fukk ak ñaar aaya yu mujj yi ci at mi. Aaya bu mujj bi mooy aaya ñeent-fukk ak ñeent, luy misaal bu 1844, ba Besub Njotug Njubte gu dëppóok mbind mi tàmbalee ca fukkéeleu bésu weer wu juróom-ñaareel wi, ngir matal Levitik ñaar-fukk ak ñett te benn. At mi ñaar-fukk ak ñett te benn, dañu ko séddale ci ñaari jamono yu ñaari-fukk ak ñaar aaya; ñaari jamono yooyu ñépp am nañu njaxlaf gu xel ci ne ay bëgub lañu, waaye itam ñu tase nañu ci xel ndax liggéeyu Almasi bi ci kër ga ak ci Barab bu Sell bi, bi bëgub noor di ko misaal, ak liggéeyam ci Barab bu Gën a Sell bi, bi bëgub laata di ko misaal.

22

Benn màggal gu bëj-sow ak gu naaw yi ñu ngi leen di tegtale ci ñaar-fukk ak ñaar aaya, te aayayi méngoo ak seedeab alifbetu Ebraayik bi, bi am “22” araf. “22” mooy asarub “220,” te loolu mooy màndarga boole Yàlla ak nit. “220” day tegtale tàmbaliwaayu ñaari jamono yi: 2,520 at yi ci tasaaru Yuda, ak 2,300 at yi ba ci Bésu Jéggal-bàkkaar. Tàmbaliwaayu 2,520 mooy 677 BC, te tàmbaliwaayu 2,300 mooy 457 BC; noonu ñu ngi firndeel ñaari téeméer ak ñaar-fukk at ne mooy buum bi daggale ci diggante waxi yonent bi ci dëppaleku mbooloom Yàlla ak waxi yonent bi ci dëppaleku kër Yàlla gu sell gi. Ñaari waxi yonent yooyu ñépp jeex nañu ci ñëwug Bésu Jéggal-bàkkaar bu mel ni moom ci 22 Oktoobar 1844.

Ci bés booba, liggéeyu Kirist ci boole kër gu nit ak Kër gu Yàlla bi tambalee, te ci waxtu woowu, Habakuk 2:20 ak Yowaana 2:20 am nañu seeni matug yoon. Habakuk wone na ne Yàlla nekkoon na ca Barab bu Gën a Sell ba, te Yowaana bind na ne kërug nitug Millerite, gi waroon a dugg ci ngëm ci Barab bu Gën a Sell boobu, matal na jubóolu ñeent-fukk ak juróom-benn at, mi doon màndarga taxawug kërug nitug Millerite ba tàmbalee ci 1798 ba agsi ci 1844. Jaar-jaaru “46” at, bi tàqoo ci “23” ak “23,” fees na ci liggéeyu William Miller mi jëkk a tàmbalee wone yégleb jaar-jaar boobu ci 1831, “220” at ginnaaw bésu génne Biibël bu King James. Kàddug Yàlla gi ñu génne woon ci 1611, boolees na ko ak ab yonnent nit “220” at ginnaaw loolu ci 1831. Benn ci bésu noflaay bu pëgg ak bu bëgg, ñoom ñaar ñépp fees nañu ci “22” aaya.

Ñaar-fukk ay ñaari xët yu benn mbir lañuy wone, te loolu dafa laaj ci yoonu waxu yonent bi ne ñaar-fukk ak ñaar ñaareel ay saar yi war nañu leen teg ci kaw ñaar-fukk ak ñaar yi ci topp. Bu ñuy jàppale ñaari xët yooyu noonu, dangeen boole liggéeyu kër gu biti ak bérab bu sell bi, yi ñu tegtal ci màggalu nooru bët set bi, ak liggéeyu Kirist ci Bérab Bu Gëna Sell Bi. Ci boobu tolluwaayu waxu yonent, li muy tegtal mooy boole ñaari kër yu sell, te loolu di melokaanu liggéeyu Kirist ci jëmmale benn.

Bu ña boole yi njëkk ba ci ñaar-fukk ak ñaaru (1–22) déggoo ak boole yi dale ci ñaar-fukk ak ñettu (23) ba ñaar-fukk ak ñeenti (44), benn rëdd wu yégleb ci kanam sosu na, te ajiis na ko ñaar-fukk ak ñaari araf yi ci alifbe Ebrë, ak itam xetu tektal gi lim “22” di teewal, ak itam xetu tektal gi

màggal yi di teewal, ànd ak matug màggal yooyu ci jaar-jaari taariix bu sell bi.

Ndaqiru màggali bëg-sedd yi, dafa jëkk a firndeel Sabbaatub bés bu juróom-ñaareel bi, te jeexital màggali weeru njël yi dafa firndeel Sabbaatub at mu juróom-ñaareel bi. Almasi bi, ni Mu nekk Alfa ak Omega, moo teg Sabbaat bi ca njàlbéen ak ca mujj ga ñaari seede yi “22” ci rêddinu saraxalekat yi ñeel ñetti-fukki junni ak ñeent-fukki ak ñeent junni.

Bésib ñaareelu fan bañu liggéey di Sabbaat mooy woon leer gu xóot gi ci tambali Bésib Jubal gu wóor gi ci misaal bi ci atum 1844, te leeru Sabbaat bu juróomeel at mooy leer gi ci mujj. Sabbaat bu juróomeel fan mooy itam jëfandikoo gu njëkk gu ndaje gu sell gi ci Lewi “23,” ni it Sabbaat bu juróomeel at di ndaje gu sell gu mujj gi ci saar bi. Sabbaat mooy alfa ak omeega waasu saraxalekat bi ci saar “23.” Sabbaat bu njëkk bi, di bu juróomeel fan, mooy alfa saraxalekatu ñi téeméeri ñent-fukk ak ñent-fukk ak ñeent; te Sabbaat bu mujj bi, di bu juróomeel at, mooy omeega saraxalekatu ñi téeméeri ñent-fukk ak ñent-fukk ak ñeent.

“Ñi boka ak Yàlla, dañuy dox ci leeru Jant bu Jub. Duñu toroxal seen Ki leen jotoo ci jàdd seen yoon kanam Yàlla. Leeru asamaan di leen leeral. Bu ñuy jege ag mujjug jaar-jaari àddina sii, seen xam-xamu Kirist ak kàdduy waxi ñëwte yi jëm ci moom, di yokku lool. Am nañu njëg wu dul jeex ci gis-gisu Yàlla; ndaxte ñoom boka nañu benn ak Doomam. Ci ñoom, Kàddug Yàlla dafa neex te rafet lool. Dañuy gis soloom. Dëgg gi dañu leen koy ubbi. Njàngum yoonuwaayu Kirist ci suuf am na leer gu lewet te nooy. Dañuy gis ne Mbind mi mooy caabi biy ubbépp kumpa ak saafara mbugal yépp. Ñi bañoon a nangu leer gi te dox ci leer gi, duñu man a dégg kumpag ragal Yàlla, waaye ñi ragaluñu a yékkati bant bi te topp Yeesu, dinañu gis leer ci leeru Yàlla.” The Southern Watchman, April 4, 1905.

Fii, “ci jeexital jaar-jaaru suuf sii,” ca mujji Bésib Njotug antitypique bi, “jàngale gu mel ni Yàlla sol na nit” dees na ko sol leer gu “nooy” ni ko doon jàngale bésib Noflaay bañc-ñaar-fukk-ñaari fan bi ca njàlbéenug Bésib Njotug antitypique bi.

«Yeesu yékkati mbuuru gaase gi nekk ci kaw arka bi, te gis naa xeer yu ñaari taabal yi ñu bindee Fukk Yoonu ndigal yi. Ma waaru lool ci sama xel bi ma gisee ndigal gu ñeenteel gi nekk ci diggante fukk ndigal yi, te leer gu lewet wër ko. Malaaka mi ne: “Moom rekk ci fukk yi moo fésal Yàlla ju dund ji sàkke asamaan yi ak suuf si ak lépp lu nekk ci seen biir. Ba ñu sampée fondamañu suuf si, foofu lañu samp itam fondamañu Sabat bi.”» Testimonies, volume 1, 75.

Sabbaat bésib juróom-ñaareel bi, bi nekk “fondaasiyoŋ,” mooy tambalee Léewit “23,” te sabbaat bésib atum juróom-ñaareel bi moo jeexal seede ba saraxalekat ya, ni ko weeru bëgg-bëggu bëj-gànnaaw ak weeru bëgg-bëggu noor di fésal. Sabbaat bésib atum juróom-ñaareel bi dafay firndeel kër Yàlla ga ñuy tabax ci kaw fondaasiyoŋ bi. Sabbaat bésib atum juróom-ñaareel bi ci mujj mi, 2,520 moo koy firndeel, ni sabbaat bésib juróom-ñaareel bi 2,300 di ko firndeel. Sabbaat bésib atum juróom-ñaareel bi dafay firndeel “njàngale mbind mi ci nit ki.” Sabbaat bésib juróom-ñaareel bi mooy màndarga Bindkat bi, te sabbaat bésib atum juróom-ñaareel bi mooy màndargag Yàlla ak nit ñu boole.

Jàppale xàll yi

Bu nu méngale feest yu nior yi ak feest yu ngaajal yi ci Leviticus ñaar-fukk ak ñett, feestu Pâque gi, bés bu ci topp mooy feestu mburu mu amul lawiir bi di juróom-ñaari fan, te feestu ndaw li gën a njëkk topp na bés bi topp bés bi feestu mburu mu amul lawiir bi di juróom-ñaari fan tàmbalee. Ñetti màndargay yoon ci ñetti fan.

Juroomi ñaari fan yi taxaw ci ngéénug mburu mu amul lawiir, tàmbalee ak ndaje mu sell te jeexee itam ak noonu. Bés bi topp ngéénug mburu mu amul lawiir bu tàmbalee, ngéénug njébbital mbuum-a ngénéel dikk, te moom dafa bokk ak saraxu njébbital mbuum-a orj bu njëkk bu nooru mbëy mi. Pentekot, bi ñuy wax itam ngéénug ayu-bés yi, am na juróom-fukk fan ginnaaw ngéénug njébbital mbuum-a ngénéel, te loolu mooy màndargaal tàmbalug ab diirub juróom-ñaari ayu-bés yi, buy jeex ci bés bu ñeent-fukk ak juróom-ñeent, te Pentekot topp ko, maanaam juróom-fukk.

Bés bu njëkk ci ngoonub ñaareel-fukk ak ñeent. Bés bu Jéggi bi du ndaje gu sell.

Bés bi ca ñatt-fukki fan ak juróom-benn ñeel ba, magalu mburu mu amul lawiir mi di ñëw, te mu dëgg ci juróom-ñaari fan. Fan wu njëkk ak fan wu mujj ci magal gu juróom-ñaari fan gi, ñooy ndaje yu sell.

Bés bu njëkk, muy juróom-benn fan ak bennoom, mooy bésu njëkk meññ. Noonu la juróom-ñaari ayub yi màndargaal ndëggu Pentekóot di tàmbalee, te Pentekóot mooy benn ci juróom-ñaari ndaje yu sell yi teel ci màggalu mbey mi ak màggalu ngóob mi. Njëkk meññ du ndaje bu sell.

Noonu ci njëkk fanweeru weer waajaloo ba, Magalu trompet yi mooy ndaje gu sell.

Bésu Njot gi ci fanwu fukk baat ci weer wu juróom-ñaareel bi mooy ndaje gu sell, waaye du màggal.

Bésu Tabaski bi jëkk mooy ndaje mu sell. Gannaaw bés yu juróom-ñaar yi ci Tabaski bi, am na bés bu juróom-ñetteel bu Tabaski, doonte sax bés boobu juróom-ñetteel dañu koy jàpp ne nekkul ci jamono yi màggal yi di tegtal. Bés boobu juróom-ñetteel mooy itam ndaje mu sell.

Lii mu tollu ak juróom-ñaari ñéew gu sell yi, bu fekke ne yokk nga Sabat bésu juróom-ñaareel bi miy tàmbali màggal yi. Juróom-ñaari ñéew gu sell ak juróom-ñaari màggal, doonte sax dañuy méngoo ci anam wu wuute ak ñéew gu sell yi. Këppukaay yu njëkk ak yu mujj Sabat lañu, njëkk ci bés, ba noppi ci at mi. Ci biir màggal yi ñu màndargaal diggante Sabat alifa ak omega yi, am na juróom-ñaari màggal ak juróom-ñeenti ñéew gu sell. Su fekke ne boole nga Sabat alifa bésu juróom-ñaareel bi ak Sabat omega atum juróom-ñaareel bi, dina am juróom-ñaari ñéew gu sell ak juróom-ñaari màggal. Xamleef na ne bésu juróom-ñetteel ba ci Màggalu Tànt yi bokkul ci màggal yi, te muy jur njafe-ñakk mooy ne juróom-ñetteel bi bokk na ci juróom-ñaari bi. Li may tektal fii mooy ne Yeesu, ni Palmoni, defaroon na soppalikoo lim yi ci sàpp “23” bi ci anam wu yéeme lool.

Bitim-rey

Bëg-u bëccëg nàmpal yi am nañu ab diirub ndéwenu juróom-ñaari fan yu mburu bu amul lawiir, te diiru ndéwen boobu dafay am benn xewu woote gu sell gu alfa ci njàlbéen ga ak benn xewu woote

gu sell gu omega ci mujj ga. Pentekot mooy ñetteelu xewu woote gu sell ci bëg-u bëccëg nàmpal yi. Pentekot dikk na gannaaw ab diiru juróom-ñaari ayu-bés, te diiru boobu jeex ci benn ndéwen ci fanub juróom-fukk ba. Bëg-u bëccëg nàmpal yi tegtal nañu ko ci ñeenti fan yu ndéwen ak ñetti diir. Paskaa, mburu bu amul lawiir, njébbanaay yi njëkk ak Pentekot ñooy ñeenti fan yu ndéwen yi, te ñetti diir yi mooy juróom-ñaari fan yi yu mburu bu amul lawiir, ak juróom-ñeent-fukk ak juróom-ñeent fan yi yu jiitu te boole fanub juróom-fukk ba bu Pentekot, ak ñetti fan yi njëkk yu doon ab diir bu sastal ci ñetti jéego.

Saraxu njëkk mbóot mu jëkk ci jamono Bésub Jéggi ba bokk ak saraxu njëkk mbóot mu jëkk ci bésu Pentekot; saraxi njëkk mbóot yu orj ci diiru ñetti fan yi Bésub Jéggi, ak saraxu njëkk mbóot bu ble ci Pentekot ci jeexitalu jamonoy Pentekot buy ñeent-fukk ak juróom-ñett, / walla — juróom-fukk fan.

Daanug Yàlla, duglug bàkkaar ci àddina, ak xeexeel nit ak Yàlla.

Màggal yu bëj-gannaara yi tàmbalee nañu ak bésu màggal bu wuute, buy ubbi diirub fukki fan yoo xam ne muy jiite ci àtte. Juróomi fan gannaaw àtte, am na màggal bu juróom-ñaari fan, te bés bu njëkk ak bés bu mujj ci juróom-ñaari fan yooyu dañu leen jàngale ni ndaje yu sell. Li dale ci bésub fukk ak juróom-ñaareel ba ca bésub ñaar-fukk ak ñaareel, dañuy màggal Màggalu Tabernacles, te ci bésub ñaar-fukk ak ñetteel, dañuy màndargaal Noflayu suuf si.

Bu nu jàpp ci màggalu weeru noppaliku yi te yokk leen ci kaw màggalu bëgg-bët yi, am nanu ñaari rëdd yu kenn ku nekk diir na ci ñaar-fukk ak ñaar ay aaya; noonu nag, ñooñu dañuy teewal ñaar-fukk ak ñaar araf yi ci alifbe Ebrë. Bu loolu amee, njëlbeén bi mooy ndaje mu sell mi ci bésub noppalu giiru juróom-ñaareel, te waymark bu mujj bi mooy ndaje mu sell mi ci atum noppalu giiru juróom-ñaareel.

Te itam ci ñaar-fukk ak juróom-ñeentelu fan ci juróom-ñaareelu weer wa, bu ngeen dajalee meññeef yu suuf si, dangeen di sàkkal Boroom bi benn màggal gu juróom-ñaari fan: ci bés bu njëkk bi dina am noflaay bu sell, te ci bés bu juróom-ñaareel bi itam dina am noflaay bu sell. Léwítik 23:39.

Pàntëkot moo doon taw bu jëkk bi, te Tabernaak moo di taw bu mujj bi. Tuurug Xel mu Sell mi ca Pàntëkot dafa amoon ndawte bu benn bés la ko teewaloon, te tuurug bi Tabernaak di teewal mooy jamono ju am njeexital, ba noppi ñu toppal ko ak Sabat, maanaam bésu juróom-ñett bi, ginnaaw juróom-ñaari bés. Sabat boobu di topp nuy won ci mujjug teewali tuurug Xel mu Sell mi moo teewal Sabatub suuf si di noflaay diirub junni at.

“Ci jamono njàqare jiñ ñépp dafa nu dawé woon ci dëkk yu mag ak ci kër yu ndaw yi, waaye ñu topp nu woon ndax ñi bon ña, ñoom ñi dugg ci kër yi ñu sell yi ak saafara. Ñu yékkati saafara bi ngir rey nu, waaye mu damm, daldi daanu ne amul doole ni ñax mu wow. Noonu nu ñépp di woote guddi ak bëccëg ngir mucc, te sa woote ba yéeg ba ca kanam Yàlla. Jant bi fenk, te weer wi taxaw. Dex yu ndaw yi noppi di daw. Niir yu lëndëm te diis daldi yokku, di tēqante ak seen bopp. Waaye amoon na benn bérab bu leer buy sax ci ndamlu Yàlla, fa baatu Yàlla jóge mel ni ndox yu bari, te mu yēngal asamaan ak suuf. Asamaan si ubiku ba tējatu, di

jaxasoo. Tundu yi yëngu ni naxum garab ci ngelaw li, di sànni weñ yu xasaw bépp wet. Gééj gi bax ni cin, di sànni doj ci kow suuf si. Te bi Yàlla waxee bëccëg bi ak waxtu wi ñëwagu Yeesu, ba jox nitam yi kóllëre guy sax ba fàww, Mu wax benn kàddu rekk, ba noppi taxaw tuuti, fekk baat yi di wër suuf si. Israayilu Yàlla taxawoon ak seen bët jublu yéeg, di déglu kàddu yi bi ñuy jóge ci gémminu Yàlla ji, di wër suuf si ni riif yu dégg-dëgg diir. Lu tiitlu te tedd la woon. Te ci mujju bépp kàddu, ñu sell ñi daldi yuuxu naan: ‘Ndámu Yàlla! Alleluia!’ Seen kanam leral ak ndamu Yàlla; te ñu leer ak ndam la, ni kanamu Muse bi mu wàcce woon ca Sinai. Ñi bon ña mënuloon a xool ci ñoom ndax ndam la. Te bi barke bu dul jeex mukk jaaweexee ci kaw ñi wormaal Yàlla ci sàmm bëccëgam gu sellu, am na yuuxu ndam lu réy ci kaw rab wi ak ci kaw nataalam.”

«Noonu la tabb na, bi suuf ba war.» Early Writings, 34.

Yoweel mooy at mi fukki juróom, gannaaw juróom-ñaari wottu at yu juróom-ñaari, te loolu mooy ñeent-fukk ak juróom-ñeent fan yi jiitu bés bu at mi fukki, di Pentikoot. Bu rëddu mággal yi ngoon gi daanu bokkaleek mággal yi noor gi, am na ñeent-fukk ak juróom-ñeent fan yu jiitu Pentikoot, te mooy màndarga njàlbéenug jamono juróom-ñaari fan yu Tabernaakal. Pentikoot ak Tabernaakal dëppoo nañu, te ñoom ñaar ñépp dañuy melal jamono tawu mujje mi, mi tàmbalee ca yoonu Dibeer bu di ñëw léegi, te di wéy ba kera yu muñ ga tëjje, Boroom bi dellusi, ba noppi suuf si noppalu, ni ko Sabbaatu at mu juróom-ñaareel di melal, maanaam juróom-ñetteel bi nekk ci juróom-ñaari yi ci mággalu Tabernaakal.

Su nu indi booloo ñaaral yu ñaar-fukk ak ñaar aaya yi bodd ci benn, nu def ko ngir ay sabab yu bari. Ñaaral yi ñoom ñépp ñaar-fukk ak ñaar aaya lañu, te ñaar-fukk ak ñaar mooy asar ci ñaar téeméer ak ñaar-fukk, te loolu moy màndarga gu ndax booloo Yàlla ak nit.

Ñaari sàkk yi ñaar day tegtal alifbeetu Ebrëe bu am ñaar-fukk ak ñaar araf.

Raar yi ñaar ñépp daan nañu teew yi.

Yoon wi dafa tektal ñaari jamono yu góob yu at mi.

Ñaari xáll yi ñoom ñaar dañuy tektal liggéeyu Kirist ci èttu kër Yàlla gi, ci Bérabu Sell bi ak ci Bérabu Sell bi gën a Sell. Leewi yi mooy saraxalekat yi, te Yeesu mooy Saraxalekat Bu Kawe bi ci Asamaan. Looloo tax nu am yoon a jëfandikoo yoonu sàrt ci kaw sàrt ngir ñeent-fukk ak ñeenti aaya yi nekk ci Leewi ñaar-fukk ak ñett.

Pentekot mooyoon taw bu njëkk bi ngir Kirisiyanite, te Tabernaak mooyoon taw bu mujj bi ngir Kirisiyanite. Kon nag, danuy boole “bësu Pentekot” bu noor gi ak juróom-ñaari fan yi Tabernaak ci weeru ngon. Bi Baay-Sister White waxee ne: “Ci waxtu tiis bi, nun ñépp dañoo daw ba génndëkk yu mag ak yu ndaw,” dafa xamle waxtu wi nit ñi Yàlla di dund ci màndiŋ ma ndax fitna. Dund ci kër yu ndaw yi ci jamonoy Tabernaak mooy misaal bu njëme ci jaar-jaaru taarix bi di jëmë bu jub ci noflaayu jubili Sabat bi ngir suuf si.

Bésu Pentekot mooy màndargaal njàlbéenu juróom-ñaari fan yi ñuy wax Tàbaskiy Kër yi. Ginnaaw loolu, jubilee bi ñu koy tektale ak bésu juróom-ñetteel ba, maanaam bés boobu ci juróom-ñaari fan yi Tàbaskiy Kër yi. Juróomi fan la woon bala Tàbaskiy Kër yi, ba amee Bésu

Jotale. Noonu it, juróomi fan bala Pentekoot bi màndarga njàlbéenu Tàbaskiy Kër yi, atine mooy ñu màndargaal. Fukki fan bala atineb Bésub Jotale mooy Tàbaski Buuxali yi. Bu ñu boolee rëdd yi, juróomi fan bala yoonu Dibeer bi, bi Pentekoot di tektale, atine mooy ñu màndargaal. Fukki fan bala loolu, Tàbaski Buuxali yi mooy ñu màndargaal.

Sòobu Kirist dafa tektal deenjam, suuloom ak dekkiwaayam. Ñetti jëf yooyu dañu leen di tektale ci deenjam ci Bésub Waccug Mburu ma amul lawiir, ci suuloom ak noflaayam ci Bésub Noflaay, ak ci dekkiwaayam ci Dibéer. Ñetti bés yi ci deenjam, suuloom ak dekkiwaayam benn lañuy doon màndarga bu am ñetti jëf. Kon nag, noonu lanu tàmbalee boole njariñu ñaari rëdd yi ci màggalu bëj-gànnaw ak bëj-saalum ci dekkiwaay bi. Dekkiwaayu ñetteelu bés bi moo tàmbali ab diirub ñeent-fukki juróom-ñett fan, buy yóbbu ba Pentekot, mooy yoonu Dibéer. Diiru ñeent-fukki juróom-ñett fan boobu, màggalu mburu ma amul lawiir moo ko jiitu, te mooy tàmbali benn bés bala bésub njëkk meññef, ba yàgg juróom fan gannaaw bés boobu.

Li dale bu njëkk me ñi jëkk ya ba ci yoonu Dibeer mooy ñeent-fukk ak juróom-ñent fan, te yoonu Dibeer mooy fan wu juróom-fukk. Juróom fan laata yoonu Dibeer, atte bi dañu ko tekki; te fukk fan laata atte boobu, artu bu trompet yi dañu ko màndargaal. Dekki bi mooy njëkk waymark bi, te gannaaw juróom fan, jamono bu mburu mu amul lawiir di jeex. Ñetti-fukk fan gannaaw ba mburu mu amul lawiir jeexee, artu bu trompet yi di am. Fukk fan gannaaw loolu, ateb Bésub Jéggale baañ na, te gannaaw juróom fan yoonu Dibeer bu Pentekot dikk.

Lii jàngale juróom-ñaaru màndarga yu mag yi ci jëfandikoo “line upon line” bu màggalu bërebu noonu ak bërebu ngóob; njàlbéen bu mburu mu amul lawiir, ndekkite gi, jeexitalu mburu mu amul lawiir, artu bu trompet yi, àtte bi, Pentekot ak taw bu mujj bi. Juróom-ñaaru màndarga yooyu dañu leen teg ci biir Alpha bu noonu ndibéeru bésub juróomeel bi ak Omega bu noonu ndibéeru atom juróomeel bi. Juróom-ñaaru màndarga yi ñu tēnk diggante ñaari ndibéer yi di weesoo te rëddale ab diiru juróomi fan, te topp ci ab diiru ñetti-fukk fan, ab diiru fukki fan, ab diiru juróomi fan ak ab diiru juróom-ñaar fan.

Bu nu dëppoo dekkitalu Almasi bi, danuy gis ab diir bu ñent-fukk fan yu Mu jàngale taalibeyam “kanam ak kanam,” te gannaaw loolu Mu yéeg asamaan. Gannaaw loolu it, taalibey yi nekk nañu fukki fan ci néegu kaw ga. Fukki fan yooyu mujje nañu ci Bésub Pentikost, mooy yoonu Dimaas bi. Loolu yokk na ci sàrtu saraxalekat yi, ni ko Levitik “23” tegtalee, ab diir bu ñent-fukk fan ak ab diir bu fukki fan.

Bee ci ndekkite ga, am na juróom-ñett fan ba mujjug Mburu mu amul lawiir; gannaaw loolu, fan yu tollook ñett-fukk ngir waxtaanu artu trompet bi; gannaaw loolu, juróom fan ba yeesalu Kirist; gannaaw loolu, juróom fan ba atte ba; gannaaw loolu, juróom fan ba juróom-ñaar fan yu Pentekot, mooy taw wu mujj wi.

Njàlbéenu juróom-ñaari fan yi ñuy lekk mburu mu amul lawiir topp na ca ëllëg ndekki gannaaw dee gi ñeel first fruits. Ndekki gi am na ci biir juróom-ñaari fan yi ñuy lekk mburu mu amul lawiir, te juróom fan gannaaw ndekki ga, jamono ji ñuy lekk mburu mu amul lawiir dem na ba noppi.

Fanweeru bésu mburu ginnaaw njeexital mburu gu amul lawar, buxus yi di màndargal artu.

Juróom benn ginnaaw waxtaanu lii ci mbagg yi, Kirist yéeg na kawe gannaaw ba mu jàngale diirub ñeent-fukk fan. Yéegam boobu moo màndargaal njàlbéenu fukk fan yi ci néegu kaw gi.

Gannaaw juróom-ñetti fan yu topp Nguuruge, àtte bi ñu bind ko.

Juróom-ñeent fanweer ci ginnaaw, yoonu Dibéeru Bantekoost bi ubbi na jamono ju juróom-ñaari fan, bi muy taw bi mujj.

Ñaar fukk-ñeent ak ñent-fukk junni ñooy ñi topp Mbeey mi fu mu demoon fépp. Eliya ak Muus ñu rey leen ca 18 Sulet 2020. Ñu rey leen fa sunu Boroom itam dafa fay daajoo ci bant bi. Dekki-gennu Kirist mooy melaloon dekki-gennu 31 Desàmbar 2023. Bala bés boobu, ci Sulet 2023, baat bu jóge ci màndiñ mi tàmbalee yégle yoonu wax ju ñu tegtal ni mburu mu amul lawiir. Lawiir day tekki njuumte, naaféq ak bàkkaar, te yoonu wax ji jóge ci màndiñ mi amul woon lawiir. Li dalee 31 Desàmbar 2023 ba ci yoonu Dibéer bi, Lewiit “23” dafa tëral ab xàlluwaay bu jëm ci jubbanti bàkkaaru ñaar fukk-ñeent ak ñent-fukk junni. Xàlluwaay boobu méngoo na ak géntug Miller, Malaasi ñett ak Palene Nineteen yu asamaan. Mu méngoo itam ak waxtuw ñetteel ak juróomeel waxtu ci ayu-bés bu sell ba, diggante at 27 ba 34 gannaaw Kirist.

Danu yokk yii ci biraal bu ci topp.

«Ci xam-xam la, néegu yi dinañu fees ak mboolem alal yu am njariñ te neex.»

«Ndax xel ak ruu, ni itam yaram, yoonu Yàlla mooy ne doole day am ci jëf. Jëfante mooy saxal yokkute. Ci déggoo ak yoon woowu, Yàlla jox na ci Kàddugam ay jumtukaay yu ñuy jariñoo ngir yokkute xel ak ruu.»

“Biibël bi yëngu ci moom mbooleem njàngale yi nit ñi soxla ngir xam ba taxaware nañu ba jekk ci dund gu nekk fii, walla ci dund gu ñëw. Te njàngale yooyu, képp man na leen a xam. Kenn ku am xel mu man a déggal njàngalem, du man a jàng benn xaaj bu nekk ci Biibël bi te jotul ci moom xalaat bu jariñ. Waaye njàngale bu gën a am solo ci Biibël bi, duñu ko jot ci njàngum saa-saa rekk walla bu tasaaroo. Déggam gu mag gi, ci yoonam gu yaatu, duñu ko waxe noonu ngir ku gaaw walla ku moytu xam man a gis ko. Bari ci ay alalam tēdd nañu fu suufe lool ca kaw rekk, te duñu leen man a jot ludul ci seet gu jëmbët ak góor-góorlu gu sax. Dégg yi di samp mbooleem loolu mag, war nañu leen a seet ba gis leen, te dajale leen, ‘fii tuuti, fale tuuti.’ Isaaya 28:10.”

“Bu ñu leen seet ba xam leen te dajale leen ci benn, dees na gis ne ñoom ñépp méngoo bu mat ak seen bopp. Bés bu nekk ci xibaar yu baax yi mooy mottali yeneen yi, waxu yonent bu nekk mooy leeral beneen, dëgg bu nekk it mooy yokkute ci beneen dëgg. Melokaan yi ci dogalu Yawut yi, xibaaru ndam li moo leen fésal. Pànc bu nekk ci kàddug Yàlla am na barabam, te fakt bu nekk am na njariñam. Te tabax bu mat bii, ci pexeem ak ci yëngu-yëngoo gu ñu ko defe, seedeel na Boroom bi ko bind. Tabax bu mel nii, xel wu dul keroog boroom àddina siwee wi rekk moo ko man a xeeb walla sàkk.”

“Ci seetlu ay pàcc yi yu bari ak ci jàng seen bocc ci seen diggante, kàttanu xel yu gëna kowe ci xelu nit dañuy dugg ci liggéey bu metti lool. Kenn mënu cee jàpp ci noonu te du yokk dooley xelam.

“Te du amul ci seet dëgg ba kenn ak dajale ko la njariñu xel mi ci njàngum Biibël nekk. Mu nekk itam ci coono bi war a am ngir nangu te dëgg mbeddi yi ñu wone. Xel mi ñu jàpp ci mbir yu biasañ rekk, dina gàtt te néew doole. Su fekke ne kenn masul koo jébbal ngir mu xam dëgg yu màgg te yaatu lool, bu yàgg mu ñàkk kàttanam ngir yokku. Ngir aar ci suy suufaliku ak ngir yéngu yokkute, dara manul a tollook njàngu Kàddu Yàlla. Ci anam wu jëm ci yaru xel, Biibël bi gën a am njariñ ba mu ëpp bépp téere, walla mboolem yeneen téere yi boole. Màggaayu mbeddam yi, suufeel gu tedd gi nekk ci ay waxam, ak rafetlu nataalam yi, dafa gaawloo te yékkati xalaat yi lu kenn mënul a def. Benn njàngu mënul a joxe dooley xel noonu ni ko jéffort bi ñuy def ngir nangu dëgg yu réy yuy yéglee ci peeñu Yàlla di joxe. Xel mi ñu noonu indi ci jàmm ak xalaati Ki Dul Jeex, warul ludul yaatu te gën a dëgër.”

“Te doole itam mooy dooleb Biibël bi ci yokkute njabootug xel ak ruu. Nit ki, mi Yàlla bind ngir bokk ak Moom, du gis dundam gu dëgg ak yokkutem ludul ci bokk boobu. Mi Yàlla bind ngir gis ci Yàlla mbëgtéem gu gën a kawé, du gis ci dara joojuwul lu man a dalal bëgg-bëggu xol bi, te feesal xiif ak maru bakkan bi. Ku jàng Kàddug Yàlla ak xol wu dëgg te nangu njàngale, di sàkku a xam dëgg-yaram yi ci ne, dees na ko jëmmale ak Ki ko bind; te, bu dul ci tànnam boppam, amul kemtal ci yéene yi mën a jot ci yokkutem.”

“Ci biir bu yaatu ci mbind ak ci mbir yi mu jëfandikoo, Biibël bi am na lu man a yéngu xel bu nekk te woo xol bu nekk. Ci xëtiyam, fa lañuy gis jaar-jaar bu gën a màgg ci njàlbéenam; dundug nit ku ñu bind noonu ba mu gën a dëggu dund; ak it tēnk yu jëm ci nguuru ngir saytu réew mi, ngir sàmm njaboot gi—tēnk yu xelinu nit masul a yem ak ñoom. Mu yor filozofi bu gën a xóot, ciw bu gën a neex te gën a màgg, bu gën a fees ak naqar te gën a yéngu xol. Mbind yi nekk ci Biibël bi, sax bu ñu leen xool noonu rekk, ñoo gën a ëpp solo lool ci li bindkat bu nit mana génne; waaye seen yoon wu gën a yaatu, seen njariñ wu gën a réy lool, mooy bu ñu leen xool ci seen diggante ak xalaat bu mag bi di doxal lépp. Bu ñu leen xool ci leeru xalaat boobu, mbir mu nekk am na benn solo bu bees. Ci dëgg yi ñu wax ci anam bu gën a yomb, am na tēnk yu kawé ba ci asamaan te ëmb ba fàww.”

“Mbiriig Biibël bi mooy pexe bu mag ci moom lépp lu nekk ci téere bi yépp di booleeku, mooy pexe njotug nit, delloo ci baken nit ki melo Yàlla. Li dale ca njëkk xamle bu yaakaar ci àtte ba ñu waxoon ca Eden ba ci kër gi mujj te tedd gi ci Peeñ mi, ‘Dinañu gis kanamam; te turam dina nekk ci seen jë’ (Revelation 22:4), doxalin téere bu ne ak pàcc bu ne ci Biibël bi mooy ubbiinu tééméeri mbir mii yéeme,—yékkatig nit,—dooley Yàlla ji, ‘moo nu may ndam li jaarale ko ci sunu Boroom Yeesu Kirist.’ 1 Corinthians 15:57.”

“Ki man a jàpp xalaat wii, am na ci kanamam tool bu dul jeex ngir njàngum. Moo yor caabi bi koy ubbi mbooloom alalu waxu Yàlla mépp.”

“Xam-xamu njot gu jëm ci joota mooy xam-xamu xam-xam yépp; xam-xam bi nekk njàngum malaaka yi ak mboolem xel yu àndul ak bàkkaar ci àddina yu daanul; xam-xam bi jël seetlu Sunu Boroom ak Sunu Musalkat; xam-xam bi dugg ci boppu pexe bu ànd ak xel mu Yàgg te amul kem—‘ñu teg ko ci noppi ba ca jamono yu dul jeex’ (Romans 16:25, R.V.); xam-xam bi buy doon njàngum ñi Yàlla joota ci jamono yu dul jeex. Lii mooy njàng mi gën a kawé ci mboolem njàng yi nit man a jëfandikoo. Lu dul moom kenn njàng du mën a yéngu xel mi te yékkati ruu bi ni mu ko man.”

“‘Njariñu xam-xam mooy li gën a rafet, ndaxte xel mu sell may na dund ñi ko am.’ ‘Ay wax yi ma leen wax,’ la Yeesu wax, ‘ñoom ay ruu lañu, te ñoom ay dund lañu.’ ‘Lii mooy dund gu dul jeex: ñu xam Yow, Yàlla jii dëgg donɗ, ak ki nga yónni.’ Ecclesiastes 7:12; John 6:63; 17:3, R.V.”

“Doxalin bind gi woo ñëpp aduna yi ci am solo mi ngi nekk ci kàddug Yàlla. Kàddu googu di may doole; mooy jur dund. Bépp ndigal ab digeb la; bu ko coobare jàppee, te xol bi daldi ko nangu, dafay ànd ak dundug Ki Dàqulul. Dafay soppi jikko ji, baatubaatu soul bi ci melokaanu Yàlla.”

“Dund gi ci joxee noonu nag, noonu lañuy saxale itam noonu. ‘Nit dina dund ci bépp kàddu gu génn ci gémmini Yàlla’ (Matthew 4:4).”

“Xel mi, maanaam bi, dafa yokku ci li mu dunde ci kawam; te nun la nekk a dogal li ñu koy dundeel. Kenn ku nekk am na kàttan a tann mbir yi di yéngu xalaat yi te melokaan gi di sos. Ci bépp nit ku am yoon ci Mbind mi, Yàlla nee na: ‘Bind naa ko yëf yu mag yi ci sama yoon wi.’ ‘Woomal ma, te dinaa la tontu, te won la yëf yu mag ak yu am doole, yi nga xamul.’ Ose 8:12; Yereimi 33:3.”

«Ak kàddug Yàlla ci ay loxoom, nit ku nekk, fu mu mana nekk ci dundam, man na am boole gu mel ni ga mu tànn boppam. Ci xëta yi, man na waxandoo ak ñi gën a tedd te gën a baax ci xeet wu nit ñi, te man na déglu baatu Boroom bi Fàww, bi Mu wax ak nit ñi. Bu muy jàng te xalaat bu xóot ci mbir yi “malaaka yi bëgg a xool” (1 Piyeer 1:12), man na am seen bokkandoo. Man na topp tàñki Jàngalekat bu asamaan bi, te déglu ay waxam, ni ba Mu doon jàngale ci tund wi ak ci xët wi ak ci wetu géej gi. Man na dund ci addina sii ci jawwu asamaan, di jox ñi nekk ci naqar ak ci nattu yi ci suuf xalaati yaakaar ak bëgg-bëggi sellal; moom ci boppam di gëna jege, te gëna jege sax, ci bokk gu dëgg ak Ki Gisuwul; ni ki yàggoon tey dox ak Yàlla, di gëna jege, te gëna jege sax, ci buntub àddina bu fàww ba, ba keroog bunti ya ubbee, te dugg fa. Du fa fekk ne ab doxandéem la. Baat yi koy nuyu dinañu doon baati ñu sell ñi, ñoom ñi, doonte gisulees leen, nekkoon nañu ay àndandoom ci suuf—baat yi mu jàngoon fii a ràñnee te bëgg leen. Ku dundee woon ci bokk ak asamaan jaarale ko ci kàddug Yàlla, dina fekk ne am na kër ci bokkandoog asamaan.» Education, 123–127.